

คำบรรยายส่วนหนึ่งของ พล.อ.เปรม ติณสูลานนท์

ประธานองคมนตรีและรัฐบุรุษ

ในหัวข้อ “การเสริมสร้างการเป็นผู้นำ ด้วยหลักคุณธรรม ความพอเพียง และความเสียสละ”

ให้นักเรียนนายเรือ จำนวน 350 นายฟัง ที่โรงเรียนนายเรือ จังหวัดสมุทรปราการ

เมื่อวันที่ 28 กรกฎาคม 2549

“...พวกเราที่นั่งอยู่ที่นี้ เคยถวายสัตย์ปฏิญาณต่อหน้าธงชัยเฉลิมพลประโยคเดียวกัน จึงแสดงว่าเรามีหน้าที่เหมือนกันที่จะต้องทำ ไม่ว่าจะเป็นเป็นทหารบก ทหารเรือ ทหารอากาศจะต้องเป็นผู้ที่มีจิตวิญญาณเหมือนกัน ผมไม่ได้เป็นทหารเรือมาตั้งแต่กำเนิด แต่วันนี้ได้แต่งตัวแบบพลเรือเอกก็มีความสำนึกอยู่เสมอและรู้สึกภูมิใจว่าต้องมีหน้าที่ดูแลพวกนายเรือทั้งหลายให้ดีที่สุด ให้เป็นนายทหารอาชีพ ให้ประชาชนรู้สึกว่าเป็นประเทศของเรา เขามีที่พึ่งหลายอย่าง แต่ที่ที่เขามั่นใจได้แน่นอนที่สุดคือกองทัพ ทุกคนต้องทำกองทัพให้เป็นที่พึ่งของคนไทยให้ได้ ถ้าเราทำไม่ได้หรือไม่ได้ทำจะถูกตำหนิและไม่เป็นที่เคารพศรัทธาของคนไทย

เราจะต้องทำทุกสิ่งทุกอย่างเพื่อให้สถาบันกองทัพเรือมีเกียรติและเป็นที่พึ่งของประชาชน โรงเรียนของเหล่าทัพทั้งสามเหล่าทัพ ถือเป็นโรงเรียนที่เก่าแก่ มีหน้าที่แตกต่างกันตามที่เหล่าทัพกำหนด แต่ที่ไม่แตกต่างกันและไม่วันแตกต่างกันคือ โรงเรียนนายทหารสอนให้พวกเรารู้ถึงความสำคัญของ ชาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์ มีจิตวิญญาณเลือดเนื้อของความเป็นทหารเรืออยู่ในตัว

ถ้านักเรียนนายเรือคนใดเป็นนักเรียนที่ไม่เข้าใจจิตวิญญาณว่าคืออะไร ต้องพูดคำหยาบว่าใช้ไม่ได้ ไม่มีใครที่นั่งอยู่ในที่นั่งนี้ได้เพราะพวกเราได้อาสาเข้ามาเป็นนักเรียนนายเรือด้วยความรักกองทัพเรือและทหารเรือ เพราะฉะนั้นสิ่งที่เราต้องมีและแตกต่างจากสถาบันอื่นก็คือ จิตวิญญาณของทหารเรือ ไม่มีสถาบันใดที่ไม่เน้นเรื่องนี้

บ้านเมืองของเรา เป็นสิ่งศักดิ์สิทธิ์ ใครมาดูหมิ่นดูแคลนไม่ได้ เรามีหน้าที่ที่จะต้องรักและหวงแหนชาติบ้านเมืองของเรา ต้องสำนึกอยู่เสมอว่าเราเป็นทหาร หน้าที่คือการรักษาอธิปไตยของชาติ เพราะฉะนั้น รู้ว่าชีวิตของเรามีครอบครัว มีพ่อแม่ มีญาติและชีวิตของเรายังมีชาติที่จะต้องรักษา เมื่อตอนที่ไปดูที่โรงเรียนนายร้อยพระจุลจอมเกล้า พยายามพูดให้นักเรียนเข้าใจว่าใครเป็นเจ้าของทหาร และต้องมาพูดที่นี้ชัดเจน

ขออย่าคำว่าชัดเจนและต้องฟังให้ชัดเจนว่า ทหารเป็นของชาติ ของพระมหากษัตริย์ ขอเน้นว่า ทหาร เจ้าของคือชาติบ้านเมือง พระมหากษัตริย์ รัฐบาลมีหน้าที่เข้ามาดูแลพวกรตามนโยบาย แต่รัฐบาลในที่นี้เป็นสามัญนาม ไม่เจาะจงว่าเป็นรัฐบาลไหน ทุกๆรัฐบาลที่เข้ามามีหน้าที่ที่จะต้องดูแลกองทัพให้เป็นไปตามนโยบาย แต่ทหารเป็นของพระมหากษัตริย์ ชาติบ้านเมือง

วันนี้ผมได้เชิญอดีตผู้บัญชาการทหารเรือ คือ พล.ร.อ. ประเสริฐ บุญทรง พล.ร.อ. ชุม พล ปัจจุสานนท์ พล.ร.อ. ประเจตน์ ศิริเดช เป็นคนที่ผมยกย่องและอยากให้นักเรียนนายเรือได้ รู้จักว่าทั้งสามคนนี้ได้ทำประโยชน์ให้กับกองทัพเรือมามาก

ขอย้อนกลับไปครั้งไปพูดที่โรงเรียนนายเรือพระจุลจอมเกล้า The old soldiers never died (ทหารเก่าไม่เคยตาย) อยากให้พวกเราและนักเรียนนายเรือเข้าใจในเรื่องหนึ่งที่พยายามพูดอยู่เสมอว่า ตราบใดที่ได้เป็นทหารแล้วจะต้องเป็นไปตลอดชีวิต ทำต้องเป็นอย่างนั้น เพราะคนที่ เป็นทหารจะต้องมีเลือดเนื้อจิตวิญญาณ อยู่ในร่างกายของเราสำนึกในระเบียบทหาร ทุกคนที่เป็นทหารที่ได้ปลูกฝังเรื่องนี้จะต้องเป็นทหารไปจนตายเมื่อสวมเครื่องแบบแล้ว เป็นทหารแล้วถอดจิตวิญญาณทหารไม่ได้ ถ้าใครถอดได้คนนั้นก็ เป็นทหารที่ไม่ดี ทหารที่ดีเมื่อสวม เครื่องแบบแล้วจะต้องไม่ถอดจนกว่าชีวิตจะหาไม่ ถ้านักเรียนคนใดคิดว่าจะไม่เป็นทหารไปจนตาย ขอให้คิดเสียใหม่ว่าจะ เป็นทหารต่อไปหรือไม่

ขอแนะนำนักเรียนนายเรือว่าทุกคนต้องกำหนดแนวทางชีวิตของตัวเอง ตั้งแต่จบเป็นนายทหาร หรือตั้งแต่เป็นนักเรียนเตรียมทหาร นักเรียนนายเรือด้วยซ้ำไป เมื่อเราจบแล้วเรากำหนดแนวทางชีวิตของเราอย่างไร เราจะไปให้ถึงไหน จะคิดอย่างไร โรงเรียนนายเรืออาจจะสอนแล้ว เพียงแต่อยากพูดย้ำว่า การเป็นผู้มีเกียรติไม่ต้องพูด เพราะว่าเขาสอนกันแล้วจะต้องเป็นสุภาพบุรุษ จะต้องมีความเป็นพี่น้องกัน ไม่ได้หมายความว่า เป็นพี่น้องกันในเฉพาะกองทัพเรือต้องเป็นพี่น้องกันทั้งสามกองทัพ เพื่อให้เกิดความเป็นปึกแผ่นในกองทัพของเรา เพื่อให้เกิดความยำเกรงเพื่อเกิด ความศรัทธาและเพื่อให้เกิดความแข็งแกร่งในอันที่จะเป็นที่ยึดเหนี่ยวของคนที่คิดไม่ดี

เป็นทหารต้องเป็นด้วยเลือดเนื้อ จิตวิญญาณ ไม่ได้อยู่ที่เครื่องแบบ ต้องอยู่ในเครื่องแบบ จะขอมานพูดซ้ำอีกทีว่า เรื่องนี้เป็นเรื่องสำคัญมาก ที่จะต้องมีความรู้สึก ว่า เรานี้เป็นทหารของ พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว เป็นทหารของชาติด้วยจิตวิญญาณและเลือดเนื้อของเรา เราต้องทำ ทุกอย่างเพื่อพิทักษ์ชาติ และพิทักษ์ราชบัลลังก์ไว้ให้ได้

ที่จะขอแนะนำอีกเรื่องก็คือ เป็นทหารไม่ประเมินค่าตัวเองไม่ตอบตัวเอง หรือไม่ถามตัวเราเองว่า เรานั้นเก่งกาจสามารถ แต่ต้องให้ผู้บังคับบัญชาประเมินว่าเราเป็นคนอย่างไร พวกเราทุกคนต้องยอมรับความสามารถ ความรู้ของตัวเองว่าเรามีความรู้ ความสามารถแค่ไหน ไม่ใช่พูดเอาเอง

ที่ผู้บัญชาการ โรงเรียนนายเรือพูดว่าอยากให้พูดถึงจริยธรรมคุณธรรมและเศรษฐกิจ พอเพียง หรือความพอเพียง ขอพูดเรื่องความพอเพียงก่อน นักเรียนอาจจะมีความสนใจมาบ้างแล้ว เรื่องเศรษฐกิจพอเพียง พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวทรงมีพระราชดำรัสสมัยสิบกว่าปีแล้ว แต่เวลา พระองค์ท่านทรงมีพระราชกระแสรับสั่งพวกเราไม่ค่อยสนใจไม่ค่อยเข้าใจและไม่สนใจ ก็อาจ เลยเถิดไปถึงว่าไม่ทันสมัย อันนี้เป็นความเข้าใจในขณะนั้น น่าเสียใจมาก แต่ในปัจจุบันนี้น่าดีใจ

มากเพราะว่าคนไทยเข้าใจที่พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวมีพระราชกระแสพระราชดำรัสเรื่องเศรษฐกิจพอเพียง ความพอเพียงหรืออะไรพอเพียง ก็แล้วแต่จะเรียก อยู่ในเรื่องความพอเพียง

เมื่อท่านรับสั่งใหม่ๆ ท่านทรงแปลว่า **sufficiency economy** ฝรั่งเศสได้แล้ว เหมือนว่าเป็นคำพูดตลกๆ แต่ที่จริงเมื่อได้ศึกษาแล้ว ประเทศอื่นๆ ก็ยอมรับในเรื่องที่พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ได้มีพระราชกระแสรับสั่ง พระเจ้าแผ่นดินประเทศต่างๆ ที่ได้เสด็จมาร่วมพระราชพิธีครองราชย์ครบครอง 60 ปี ของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวของเราต่างก็ชื่นชมยินดี ในปรัชญาของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว เรื่องเศรษฐกิจพอเพียง หรือเรื่องความพอเพียง ขอให้นักเรียนจำไว้ 3 อย่าง ซึ่งนักเรียนอาจจะรู้แล้วว่าการจะทำอะไรก็ตาม

ที่ท่านรับสั่งว่าให้ทำด้วยความพอเพียงมีหลัก 3 อย่าง คือ 1.มีความสามารถในการทำอะไรเหล่านั้นขนาดไหนที่เรียกว่าศักยภาพ หมายความว่า ถ้าเราอยากจะทำอะไรสักอย่าง เราต้องมาดูแลดูเราเองว่า ตัวเราเองมีความสามารถสติปัญญาอยู่ในตัวเองมากน้อยแค่ไหน 2.มีเหตุมีผลอย่างไร ที่จะต้องมีเหตุมีผลมีที่มาที่ไป 3.เป็นสิ่งที่สำคัญคือต้องมีหลักประกันความเสี่ยงในการที่จะทำ อันนี้ชัดเจนว่า ถ้าเรารู้ว่าการกระทำสิ่งใดลงไป เราอาจจะไม่ประสบความสำเร็จที่เราต้องการหรือที่เราวางแผนไว้ ต้องมีหลักประกันความเสี่ยงว่า เราจะสามารถแก้ไขความเสี่ยงเหล่านั้นได้

เหล่านี้เป็นหลักทั่วไปที่พระองค์ท่านพระราชทานกับคนไทย และเป็นหลักที่จะนำไปใช้ที่ไหนก็ได้ ในเรื่องอะไรก็ได้ไม่ว่าเรื่องเล็ก เรื่องกลาง เรื่องใหญ่ เรื่องอะไรก็ได้ทั้งนั้น ได้ทุกอย่าง เพราะฉะนั้นไม่ใช่เป็นประโยชน์เฉพาะคนยากคนจน แต่ก่อนนี้คนไปมองเห็นว่าเรื่องของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ที่รับสั่งนี้ คนยากคนจนมีประโยชน์ คนอื่นไม่มีประโยชน์เพราะว่าคนที่ลงทุนใหญ่ๆ โทๆ ไม่เกี่ยวกับที่พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวทรงมีพระราชดำรัส แต่ที่จริงนี้ถ้าเราใช้หลัก 3 ประการไปจับ จะเห็นได้ทันทีว่าใครจะทำอะไรก็ตาม ใช้หลัก 3 ประการนี้เข้าไปจับจะเป็นประโยชน์ต่อคน และองค์กรนั้นๆ โดยแท้จริง

เรื่องคุณธรรม และจริยธรรม เรื่องนี้นักเรียนคงได้รับการอบรม สั่งสอนมามากแล้วว่าทำไมคนเราต้องมีคุณธรรม จริยธรรม ซึ่งคุณธรรม จริยธรรมแปลว่าอะไรต้องเปิดพจนานุกรมดูเอาเอง ที่แน่ๆ คือคนดีเท่านั้นถึงจะมีคุณธรรมและจริยธรรม คนไม่ดีไม่มี และการจะทำให้คนดีต้องทำให้เขามีคุณธรรมและจริยธรรม คนที่มีหน้าที่เกี่ยวข้องกับคนอื่นๆ ไม่ว่าจะเป็นข้าราชการ หรือเป็นอะไรก็ตาม เป็นผู้บังคับบัญชาคน เป็นผู้กำหนดแนวทางให้กับหน่วยงาน องค์กรนั้น ถ้าไม่มีคุณธรรม และจริยธรรม ทุกอย่างก็ล้มเหลวหมด จะมีการโกง การกิน การเห็นแก่พรรคพวก การเห็นแก่ญาติพี่น้อง การเห็นแก่ทุกสิ่งทุกอย่าง เพราะเขาไม่มีคุณธรรม และไม่มีจริยธรรม

นักเรียนนายเรือที่จะออกไปเป็นทหารเรือ จะต้องต้องมีทั้งคุณธรรมและจริยธรรมถ้าไม่มีเราที่เป็นผู้บังคับบัญชาที่ไม่ดี คนที่เป็นผู้บังคับบัญชาที่ดีต้องเป็นที่มีคุณธรรม และจริยธรรม ในการที่

จะดูแลผู้ได้บังคับบัญชา คนที่ไม่มีจริยธรรม และคุณธรรมก็คือคนที่ไม่มีกิเลส ถ้าใครมีกิเลสมาก สองคำที่เราพูดกันก็มีมาก ถ้ามีกิเลสน้อย สองอย่างก็มีมาก ถ้าคนไม่มีกิเลสเลยก็จะมีครบถ้วน สมบูรณ์ ในพระพุทธศาสนาก็สอนไว้อย่างนี้ว่าถ้าใครไม่มีกิเลสก็จะเป็นคนดี เข้าใจว่านักเรียนนายเรือก็มีผู้ที่นับถือศาสนาอิสลามมีอยู่บ้างแต่มั่นใจว่าในศาสนาอิสลามก็สอนอย่างนี้ ไม่มีสิ่งแตกต่างกันเลย

ที่จริงคนเราอยากจะมีความสะดวก ในการกิน การอยู่ใช้สอยต่างๆ พูดถึงเรื่องเงินก็อยากจะมีเงิน ถ้าเราได้เงินมาโดยทางที่ไม่ดี โดยไม่ใช้คุณธรรมจริยธรรมไม่น่าจะเกิดมาเป็นคนที่ต้องจะดูแลชาติบ้านเมือง

เรื่องของคุณธรรม จริยธรรม มันมีเรื่องที่น่าคิดว่าวัฒนธรรมไทยของเราเป็นวัฒนธรรมเก่าแก่มาๆ แต่บางอย่างทำให้เกิดความไม่ถูกต้อง โดยมากใครมีสตางค์ เราก็มักจะยกย่องนับถือ ที่จริงการนับถือคนที่มียศด่าง ถ้าเขามีสตางค์มาโดยชอบธรรม ก็โอเค แต่เขามีสตางค์โดยการโกง การฉ้อฉล เราไม่ควรจะไปยกมือไหว้เขา เพราะว่าถ้าเราเคารพนับถือคนมียศด่าง โดยไม่คิดว่าเขามีสตางค์มาอย่างไร เขาเป็นคนที่สมควรได้รับการยกย่อง ตรงกันข้ามกับคนยากจนแต่เขาเป็นคนดี มีคุณธรรม เขาเป็นคนดีสามล้อ เป็นคนขับรถแท็กซี่ แต่เป็นคนดี มีคุณธรรม อย่างนั้นน่ายกย่องมากกว่า

ที่พูดมาวันนี้ทั้งหมด ขอให้นักเรียนนายเรือไปคิดและตรึกตรองว่าที่พูดนี้ใช้ได้ไหม เชื่อถือได้ไหม น่าสนใจไหม ถ้าคิดที่น่าสนใจ น่าเชื่อได้ ก็ขอให้รับไปปฏิบัติ แต่ถ้าเห็นว่าใช้ไม่ได้ก็ตามใจ ที่จริงการที่คนเราจะทำอะไรสักอย่างเรามีหลักอยู่ 3 อย่าง คือหลักในการคิด คิดว่าเราจะทำอะไร พอคิดออกแล้วเราก็ไปคิดว่าจะทำไอ้โน่นไอ้โน่นเหมือนเป็นการแปลความรู้ที่จะทำในสิ่งที่เราอยากทำ

ที่เราเรียกว่าหลักการแสวงหาความรู้และเมื่อได้ความรู้ได้ข้อมูลครบถ้วนแล้ว เขาก็ได้หลักการปฏิบัติ คือการนำไปปฏิบัติตามแนวความคิดและความรู้ ที่เราได้รู้มา ทางทหารเรามีวิชาทหารสอนกันทุกโรงเรียน แต่ในที่นี้ที่อยากให้นักเรียนเข้าใจตรงกันว่าที่พูดนี้ เข้าใจแน่ๆ นะว่าที่พูดหมายความว่าอย่างไรและไปคิด คิดเสร็จแล้วถ้าเห็นด้วยก็นำไปปฏิบัติแล้วยึดถือเป็นหลักในการปฏิบัติต่อไป...”